



Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

**Centre de Recursos Educatius
per a Deficients Auditius
CREDA Baix Llobregat**

PROGRAMA D'ESTIMULACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT FONOLÒGIC DINS L'AULA I/O EN PETIT GRUP-

**Adaptació Programa d'Estimulació per al Desenvolupament Fonològic dins l'aula i/o en
petit grup - L'Ús del Llenguatge a l'Escola**

OBJECTIU GENERAL DEL BLOC:

Per tal de facilitar l'organització del sistema fonològic cal que aquests nens millorin la competència auditiva i motriu incidint en:

- ☐ Millorar la capacitat de percepció auditiva incidint en aquells aspectes que hi puguin interferir (atenció)
- ☐ Millorar l'habilitat motriu dels òrgans implicats en la realització de la parla (llengua, llavis...).
- ☐ Afavorir la consciència fonològica.
- ☐ Crear moltes situacions d'interacció, garantint la presència de models correctes, per facilitar la pràctica i ús de la parla.
- ☐ Fomentar l'actitud d'esforç i interès per fer-se entendre.

ALUMNES A QUI VA ADREÇAT: Alumnes que mostren una estructuració del llenguatge força correcta, o bé amb un petit retard respecte dels seus companys, però amb errors a nivell del sistema fonològic que fan que la seva parla sigui poc clara. Els errors de parla tenen més a veure en un retard en l'adquisició del sistema fonològic que no pas un trastorn.

QUÈ CAL TREBALLAR

Millorar la capacitat de percepció auditiva

	ESTRATÈGIES
☐ Implicar-lo en les diverses situacions escolars fent-lo parar atenció i incidint davant els estímuls auditius. SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: Tot el que es fa a la classe pot afavorir -ho. especialment: al cantar, a l'escoltar contes, psicomotricitat...	- Utilitzar estratègies per crear interès: adequar entorn físic, proximitat física, relacionar so amb moviments corporals.... - Ajudar a parar atenció amb recursos diversos: entonació, donant un èmfasi determinat, fent alguna cosa que trenqui la situació del moment (Ex: parlant molt fluixet...).

☐ Diferenciar auditivament: - Silencis i sons - Qualitats i atributs d'aquests sons, - Fonts sonores: directes, instruments, la veu... SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: 1- Situacions de la vida diària de l'aula (quan es donen sorolls no habituals al pati, etc) 2- Treball específic en les qualitats del sons: A psicomotricitat, a llenguatge musical, en taller específics.	- Ajudar a identificar els diferents aspectes: • La font sonora: mostrant-ho de manera patent per tal que els nens puguin de manera clara associar-ho. • La qualitat: fort, fluix • Ritme: ràpid... - Repetir els exercicis a fer, retirant els ajuts. - Presentar varietats de fonts sonores (objectes, instruments, veu...) i de situacions.
☐ Escoltar i reconèixer cantarelles i cançons, ritmes, pulsacions i fragments de curta durada. SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: 1- Treball específic a l'hora de cantar , o en les activitats de música.	- Amb nens petits és recomanable començar amb cançons molt conegudes fent l'audició directament amb instruments i posteriorment gravada - Ajudar a seguir amb ajudes visuals si és el cas (dibuix d'allò que parla la cançó, gest...).
☐ Escoltar i destacar d'una tira fònica una paraula concreta. SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: - Racó o taller /Situacions en petit grup	- Jugar a buscar en cançons, poesies, contes, ... paraules que es repeteixin constantment. - Escoltar una cançó i fer una acció quan apareguin paraules determinades.
☐ Imitar, memoritzar, reproduir i i realitzar seqüències de ritmes. SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: 1- Treball específic a l'hora de cantar , o en les activitats de música.	- Jugar a fer ritmes: • Facilitar-ho amb diferents recursos: cantar picant de mans, de peus.... • Fer ritmes llegint imatges: un senyal pel fort, un del fluix, seqüenciats.... (o altres símbols)

☐ Memoritzar el text i les melodies de les cançons SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: 1- Treball específic a l'hora de cantar , o en les activitats de música.	- Facilitar la seqüenciació del text de la cançó i la comprensió utilitzant imatges. - Ajudar a seguir amb ajudes visuals i anar retirant el suport a mida que vagin aprenent les lletres. - Demanar correcció en la mesura possible, ajudar-los a adonar-se de com s'ha de dir.
---	--

Millorar l'habilitat motriu dels òrgans implicats en la realització de la parla	
	ESTRATÈGIES
☐ Procurar que el nen tingui una alimentació variada pel que fa a textures dels aliments. SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: Esmorzar i hora de menjador	- Demanar les famílies que l'esmorzar sigui variat i amb aliments de diferents consistències i textures. - Caldrà preveure la possibilitat de rebuig per part dels nens d'aliments que mai han tastat per buscar estratègies afavoridores. - Acordar amb la família els procediments i estratègies per tal de generalitzar aquests objectius a casa.
☐ Potenciar la mobilitat i control motriu dels òrgans buco-fonadors • Practicar la inspiració i l'expiració (buf) - Olorar - Bufar ▪ Practicar el moviment de: - Llavis - Llengua SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: Psicomotricitat – Racó o taller	- Utilitzar estratègies que permetin assolir els objectius sense que el nen ho pugui viure de manera negativa: Incitar a actuar amb el material i ajudar a trobar diversitat de maneres d'utilitzar-lo Utilitzar estratègies per crear interès en els nens. Mostrar com fer-ho i acordar que aquesta serà la manera com ho farem. Donar moltes ocasions de practicar aquella acció que li és més difícil En el mercat hi ha nombrosos llibres amb exercicis per treballar l'objectiu general de mobilitat i flexibilitat en els moviments dels òrgans bucofonadors

Afavorir la consciència fonològica	
	ESTRATÈGIES
☐ Prendre de consciència de les diferents característiques de les paraules. SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: Racó o taller /Situacions en petit grup	- Treball de paraules difícils de dir i de sentir. Anar reduint el grau d'ajut i els alumnes han d'anar completant cada vegada una mica més. - També és necessari que l'adult repeteixi, i digui més a poc a poc i recalqui les síl·labes en les paraules que presenten més dificultats. - Jugar amb estructura de la paraula i significat (per ex. paraula curta i significat de cosa gran).
☐ Analitzar l'estructura de la paraula segons trets diversos (llargada, igual síl·laba inicial /final, que s'assemblen, que comencen ...). SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: Racó o taller /Situacions en petit grup	☐ Analitzar l'estructura de la paraula segons trets diversos (llargada, igual síl·laba inicial /final, que s'assemblen, que comencen ...). SITUACIÓ EDUCATIVA AFAVORIDORA: Racó o taller /Situacions en petit grup

MATERIALS QUE PODEN SER ÚTILS

- Veure bibliografia del llibre “ [L'Ús de Llenguatge a l'Escola](#) “.
- Tió, J. (2006). [Jocs de consciència fonològica](#) “. Edicions Àlber.
- Gràcia, M., & Sánchez-Cano, M. (2022). [Competencia comunicativa oral: su desarrollo en la escuela inclusiva: evaluación e intervención.](#) Editorial Giunti Psychometrics.
- Gràcia, M. (Ed.). (2015). [Valoración de la enseñanza de la lengua oral: Escala EVALOE.](#) Editorial Graó.
- Sánchez-Cano, M., & del Rio, M. J. (1999). [La gestió de la conversa a l'aula de suport.](#) *Suports: revista catalana d'educació especial i atenció a la diversitat*, 38-49.